

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/65/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215223436
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1215223436.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave vo veci starostlivosti o maloleté deti T. R., nar. XX.XX.XXXX a J. R., nar. XX.XX.XXXX, obe deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Bratislava, Vazovova 7/A, deti rodičov: matka N.. T. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, X., zastúpená Mgr. Martou Magyarovou, advokátkou so sídlom Janka Kráľa 4, Palárikovo a otec N.. H. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, X., zastúpený JUDr. Martin Abrahám, advokát so sídlom Koceľova 25, Bratislava, o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi, zákaz styku starých rodičov Y. R., nar. XX.XX.XXXX a T. R., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom V. XX, X. s maloletými deťmi a zákaz styku Y.. J. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, X. s maloletými deťmi, o návrhu na vydanie predbežného opatrenia na zákaz styku otca s maloletými deťmi a návrhu na vydanie predbežného opatrenia na zákaz styku starých rodičov Y. R., nar. XX.XX.XXXX a T. Gajdarovej, nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom V. XX, X. s maloletými deťmi a návrhu na vydanie predbežného opatrenia na zákaz styku Y.. J. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, X. s maloletými deťmi, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 28.10.2015, č.k. 49P/241/2015-62, jednohlasne pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti sa p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 28.10.2015 č.k. 49P/241/2015-62 vydal predbežné opatrenie, ktorým predbežne zakázal styk otca s maloletými deťmi a to na čas do právoplatného skončenia konania o návrhu na zákaz styku s maloletými deťmi vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 49P/238/2015. Vo zvyšku návrh matky na vydanie predbežného opatrenia zamietol, konanie o návrhu na zákaz styku otca s maloletými deťmi a návrhu na zákaz styku Y. R., T. R. a Y.. J. R. zastavil.

Súd prvého stupňa takto rozhodol, keď po oboznámení sa s návrhom matky na vydanie predbežného opatrenia zákazom styku otca s maloletými deťmi a k nemu pripojenými listinnými dôkazmi týkajúcimi sa najmä zdravotného stavu detí, dospel k záveru, že návrh vo vzťahu k otcovi detí je dôvodný. Mal preukázané, že rodičia maloletých detí nežijú spolu, otec po dobu 4 rokov trávil s deťmi mimo územia Slovenskej republiky, čoho dôkazom je jednak rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 4T/161/2015, ako aj konanie vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 41Em/6/2011. Z uvedených konaní je nesporné, že otec porušil rodičovské práva matky, ktorá nemala možnosť sa s deťmi kontaktovať dlhé obdobie. Porušovanie týchto práv je predmetom trestného konania a rieši sa v trestnoprávnej rovine. Z pripojených listín k návrhu mal preukázané, že deti sa vrátili na územie Slovenska, boli odovzdané do starostlivosti matky, majú zdravotné problémy a problémy s adaptáciou v novom prostredí, čo potvrdili správy a hodnotenia triednych učiteliek, ako aj lekárske správy. V danom prípade podľa názoru súdu je potrebné prihliadať na skutočnosť, že otec maloletých detí sa aktuálne nachádza vo väzbe, pričom jednoznačne nie je v záujme detí udržiavať kontakt s otcom v tomto priestore

a realizovať návštevy detí v zariadení pre výkon väzby zohľadňujúc aktuálne problémy detí. Pokiaľ ide o návrh matky na predbežný zákaz styku starých rodičov Y. R. a T. R. a Y.. J. R., v tejto časti návrh matky ako nedôvodný zamietol, keďže matka svoje tvrdenia uvedené v návrhu vo vzťahu k uvedeným osobám nepreukázala. Uvedené osoby sú síce rodinnými príslušníkmi maloletých detí, avšak tvrdenia o konaní, ktoré im matka kladie za vinu, sú len jej vyjadrením. Matke dal do pozornosti, že ako zákonný zástupca maloletých detí, ktorej sú deti zverené do osobnej starostlivosti je matka oprávnená rozhodovať o tom, či, kedy a za akých okolností umožní styk maloletých detí so starými rodičmi a strýkom. Na základe uvedeného dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zákazom styku je dôvodný len vo vzťahu k otcovi maloletých detí, pričom vo zvyšnej časti návrh matky zamietol, majúc za to, že matka nepreukázala naliehavú potrebu dočasnej úpravy pomerov pomerov detí voči starým rodičom Y. R., T. R. a strýkovi Y.. J. R.. Z registra Okresného súdu Bratislava II súd zistil, že na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 49P/238/2015 prebieha konanie, predmetom ktorého je návrh matky na zákaz styku otca, starých rodičov Y. R., T. R. a Y.. J. R. s maloletými deťmi. S poukazom na uvedené v zmysle § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. konanie vo veci dôvodu prekážky litispendencie zastavil. Vec právne posúdil podľa § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. f/, § 77 ods. 1, 171 ods. 2 a § 102 O.s.p.. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Proti uzneseniu v časti predbežného opatrenia - zákazu styku, podal v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie otec maloletých detí, ktorý v napadnutej časti žiadal uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť a návrh matky zamietnuť. Mal za to, že matka vo svojom návrhu nijako nepreukázala, že by sa z väzby, resp. výkonu trestu dožadoval akéhokoľvek stretnutia s deťmi. Je si plne vedomý, že prostredie, kde sa momentálne nachádza je absolútne nevhodné pre maloleté deti. Nijako teda nebola preukázaná dôvodná obava, že by vývoj maloletých detí mohol byť ohrozený jeho konaním tým, že by sa bol dožadoval stretávania sa s deťmi počas svojho pobytu vo väzbe, resp. výkone trestu. Dôkazy, ktoré matka doložila k návrhu spochybnil, považoval ich za účelové, tendenčné. V čase, keď bol posledný krát s deťmi, obe deti boli v poriadku. Po presťahovaní sa do Panamy maloleté deti totiž ani neriešili prípadný návrat na Slovensko, veľmi sa im tam páčilo, tiež maloletej J. ustúpili zdravotné problémy, obe deti sa začali správať sebavedomejšie, darilo sa im aj v škole, zlepšil sa im zdravotný stav. Jeho vzťah s deťmi bol veľmi pekný, bezproblémový, porovnávajúc správanie detí v zahraničí a na Slovensku videl veľmi výrazný rozdiel v prospech zahraničia. Práve kvôli maloletým deťom, ktoré boli konečne spokojné a vyrovnané, zostal tak dlho mimo územia Slovenska. V tejto súvislosti zdôraznil, že už v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 52C/244/2010 o rozvod manželstva potom, čo začali bývať oddelene, si počas stretávania s deťmi všimol, že deti sa správajú stále horšie, mal podozrenie, či im matka poskytuje riadnu starostlivosť. V decembri 2010 navštívil s deťmi policajného psychológa. Nakoľko z vyšetrenia detí vyplynulo podozrenie na sexuálne obťažovanie detí, podal na súd návrh na zverenie detí do jeho osobnej starostlivosti. Matka však začala vec medializovať, tak začal s deťmi unikať pred novinármi najskôr výletmi po Slovensku, neskôr do zahraničia. Vzhľadom na uvedené bol toho názoru, že bude potrebné vykonať riadne dokazovanie vo veci samej - t.j. v konaní o zákaz styku vedenom pod sp. zn. 49P/238/2015, nakoľko si nie je vedomý problémov tak, ako ich matka v návrhu opisuje. Dovtedy však podľa jeho názoru by nariadením zákazu styku hoci len predbežným opatrením, teda dočasne, prišlo k mimoriadnemu zásahu do jeho rodičovských práv. Navyiac nebola osvedčená žiadna obava ani hrozba z jeho strany. Vzhľadom na uvedené bol toho názoru, že súd prvého stupňa v napadnutej časti rozhodol vzhľadom na vykonané dokazovanie nesprávne a vec nesprávne právne posúdil.

K odvolaniu otca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu sa vyjadrila matka maloletých detí, ktorá v napadnutej časti žiadala uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že z pripojených listín k jej návrhu bolo nesporne preukázané, že deti po návrate na Slovensko majú zdravotné problémy, problémy s adaptáciou, čo potvrdzujú správy a hodnotenia triednych učiteliek a lekárske správy. Spochybňovanie uvedených dôkazov otcom považuje za účelovú obranu otca. Práve dôkazy, ktoré pripojila k návrhu preukazujú skutočnosť, v akom zdravotnom a psychickom stave sa deti nachádzali, keď boli nájdené v Paname spolu s otcom a boli odovzdané do jej starostlivosti. Pokiaľ ide o opätovné poukazovanie otca na jej nestarostlivosť o deti, či podozrenie na sexuálne obťažovanie detí uviedla, že išlo o falošné obvinenie, ktoré slúžilo len k tomu, aby otec účelovo oddialil rozhodnutie súdu vo veci zverenia detí do jej starostlivosti do času, kým deti nevycestujú do zahraničia. V tejto súvislosti uviedla, že trestné stíhanie vedené vo veci zločinu sexuálneho obťažovania bolo vyšetrovateľom zastavené, pričom vyšetrovateľ v odôvodnení uznesenia o zastavení trestného stíhania zo dňa 24.02.2011 skonštatoval, že vyhodnotením komplexného spisového materiálu dospel k záveru,

že neexistuje žiadny dôkaz o sexuálnom zneužívaní maloletého T. R. ňou ako matkou. Znalkyňa L.. Q. X., ktorú ako psychologičku otec za účelom podania odborného vyjadrenia vyhľadal, pri svojom výsluchu vyšetrovateľom uviedla, že maloletý nebol ňou psychodiagnosticky vyšetrený. Rovnako zo znaleckého posudku T.. J. T., znalca z odboru psychiatrie a sexuológie vyplynulo, že ona ako matka netrpí psychickou poruchou, nejaví známky poruchy v sexuálnom správaní, je plne spôsobilá starať sa o deti. Uvedené jednoznačne spochybňuje dôveryhodnosť otca, preto aj jeho tvrdenia v danom konaní týkajúce sa ním opisovaného správania sa detí počas pobytu v zahraničí nie je možné považovať za pravdivé a to aj vzhľadom na výpoveď detí ohľadne zážitkov prežitých otcom v zahraničí. Deti práve v dôsledku dlhodobej traumy spôsobenej im konaním otca po dobu viac ako 4 rokov zážitkami opísanými deťmi, ktoré prežili s otcom v zahraničí, postupujú terapie na spracovanie týchto ťažkých zážitkov straty domova v detstve, straty láskyplného vzťahu v detstve a desivých zážitkov. Pokiaľ ide o konanie otca, poukázala na to, že otec je odsúdený za spáchanie trestného činu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/ a § 38 ods. 3 Trestného zákona, k trestu odňatia slobody vo výmere 2 rokov.

Odvolačný súd preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutom výroku podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o výklad inštitútu predbežného opatrenia, tento podrobne uviedol súd prvého stupňa v odôvodnení svojho uznesenia a keďže sa s ním odvolací súd stotožnil, na tento poukazuje. Tým, že v konaní starostlivosti o maloleté deti pri rozhodovaní o predbežnom opatrení v zmysle § 75 ods. 2 O.s.p. už nie je potrebné preukazovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ale postačuje preukázanie potreby dočasnej úpravy pomerov v záujme maloletého dieťaťa, odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že matka obsahom svojho návrhu a k nemu priložených listinných dôkazov dostatočne osvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov spočívajúcu v zákaze styku otca s maloletými deťmi do skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 49P/238/2015. Z uvedeného dôvodu výrok uznesenia súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti je v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. vecne správny. Napriek správnosti otcom napadnutého výroku sa odvolací súd nestotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia, keď súd prvého stupňa toto založil na nevhodnosti stretávania sa detí s otcom v zariadení pre výkon väzby. Vo vzťahu k uvedenému vyslovenému názoru súdu prvého stupňa odvolací súd poukazuje na to, že tento nekorešponduje ani s obsahom samotného návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, keď podľa tohto dôvodom, pre ktorý matka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia zákazom styku s maloletými deťmi je protiprávne konanie otca, v dôsledku ktorého sú deti v súčasnej dobe v zlom fyzickom, najmä však psychickom stave, odkázané v dôsledku dlhodobej traumy spôsobenej konaním otca na odbornú starostlivosť zo strany lekárov, pedagógov. Ako ďalší dôvod matka uviedla strach a obavu z opätovného únosu detí otcom. Vo vzťahu k matkou uvádzaným dôvodom má odvolací súd za to, že tieto sú dostatočne relevantné na prijatie záveru o potrebe dočasnej úpravy pomerov, spočívajúce v zákaze styku otca s deťmi do rozhodnutia vo veci samej. Pokiaľ ide o uvedený záver, tento nesporne vyplynul nielen z obsahu návrhu matky, ale najmä z listinných dokladov priložených k návrhu, ktoré doklady pre potreby rozhodnutia o predbežnom opatrení dostatočným spôsobom osvedčili tvrdenia matky uvedené v návrhu. K samotnému konaniu otca, ktoré zakladá dôvodnosť podaného návrhu matky treba uviesť, že je nesporné, že otec bez súhlasu matky neoprávnene premiestnil obe maloleté deti mimo územia SR, t.j. krajiny obvyklého pobytu detí a s týmito sa neoprávnene zdržiaval mimo územia SR od 02.01.2011 do 26.03.2015, za ktorý skutok bol otec uznaný vinným v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 4T/161/2015. V akom stave (fyzickom i psychickom) sa deti vrátili na územie SR svedčia v spise založené jednotlivé lekárske správy citované podrobne v odôvodnení napadnutého uznesenia, ako aj vyjadrenia učiteľov detí. Uvedené listinné dôkazy podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne preukazujú, že v súčasnej dobe je v záujme maloletých detí, najmä stabilizácie ich fyzického i psychického zdravia, aby neboli v kontakte s otcom. Tým, že matka podala aj návrh vo veci samej, v danom konaní súd vykoná náležité dokazovanie, na základe ktorého vyhodnotí rodičmi predložené dôkazy a rozhodne v súlade s už príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine.

Pokiaľ ide o dôvody odvolania otca, tieto odvolací súd vyhodnotil ako účelovú obranu. Tvrdenia otca o šťastných, sebavedomých deťoch po ich neoprávnenom premiestnení mimo krajiny ich obvyklého pobytu a zlepšení ich zdravotného stavu vyvracajú lekárske správy príslušných odborných lekárov, ktorí

deti po návrate vyšetrili, ide pritom o lekárov z odboru pediatrie, logopédie, ortopédie, psychológie, psychiatrie a kožnej kliniky. Rovnako otcom prezentované podozrenie na sexuálne obťažovanie maloletého T. matkou nemá žiaden reálny podklad, otec v tomto smere svoje tvrdenie uvedené v odvolaní žiadnym spôsobom neosvedčil, na rozdiel od matky, ktorá k vyjadreniu k odvolaniu otca priložila uznesenie o zastavení trestného stíhania z 24.02.2011 z dôvodu, že skutok tvrdený otcom sa nestal.

Pokiaľ za tejto skutkovej situácie súd prvého stupňa dospel k záveru, že v danej veci sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle návrhu matky, s jeho rozhodnutím - výrokom sa odvolací súd stotožnil, z ktorého dôvodu uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Pokiaľ ide o dôvody rozhodnutia, tieto posúdil odlišne ako súd prvého stupňa. Vychádzal pritom z obsahu návrhu a dôkazov preukazujúcich dôvodnosť navrhovanej dočasnej úpravy pomerov maloletých detí.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.